

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie **B. C.**

skazanego wyrokiem łącznym

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 marca 2025 r.,

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu

Okręgowego w Białymstoku z 21 stycznia 2025 r., sygn. akt VIII Ka 850/24,

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego B. C. o sporządzenie i doręczenie

uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z 17 grudnia 2024 r., w

sprawie VIII K 850/24,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 grudnia 2024 r., sygn. akt VIII Ka 850/24, Sąd Okręgowy w Białymstoku zmienił wyrok łączny wydany wobec skazanego B. C. przez Sąd Rejonowy w Białymstoku w sprawie XIII K 1599/23. Z protokołu rozprawy odwoławczej, przeprowadzonej w dniu 13 grudnia 2024 r. wynika, że skazany nie brał w niej udziału, uczestniczył w niej natomiast jego obrońca adwokat M. Ż. . W związku z wydaniem postanowienia o odroczeniu wydania wyroku do dnia 17

grudnia 2024 r., w protokole odnotowano, że wszyscy obecni zostali o terminie ogłoszenia wyroku zawiadomieni. Skazany znał termin rozprawy, chciał nawet w niej uczestniczyć w drodze wideokonferencji (k – 13). W dniu 30 grudnia 2024 r. skazany złożył w Zakładzie Karnym w S. wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu „w celu sporządzenia i podpisania kasacji” od opisanego wyroku sądu odwoławczego z dnia 13 grudnia 2024 r. (k - 234). Tego samego dnia skazany sporządził także wniosek o „sporządzenie i doręczenie kopii z akt oraz przesłanie akt „do tutejszej jednostki celem umożliwienia zapoznania się z nimi” (k – 237). W dniu 14 stycznia 2025 r. (data złożenia pisma w Zakładzie Karnym) skazany wniósł o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego wskazując przy tym, że wniosek taki złożył już 13 grudnia 2024 r. (w aktach sprawy pisma takiego jednak nie ma – uwaga SN). Zarządzeniem z dnia 21 stycznia 2025 r. Przewodniczący Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Białymstoku odmówił przyjęcia wniosku skazanego wskazując, że został on złożony z przekroczeniem siedmiodniowego terminu zawitego wskazanego w art. 524 § 1 k.p.k., liczonego od dnia ogłoszenia wyroku.

Zarządzenie to zaskarżone zostało w całości zażaleniem obrońcy skazanego radcy prawnej P. C. Skarżąca, powołując się na przepisy art. 126 § 3 k.p.k. oraz 422 § 3 k.p.k. zarzuciła *„obrazę przepisów postępowania mających wpływ na treść zaskarżonego zarządzenia, a mianowicie art. 126 § 1 k.p.k. w zw. z art. 422 § 1 k.p.k., przez uznanie, iż wniosek złożony przez skazanego jest spóźniony, podczas gdy zaistnienie niezależnej od strony przeszkody do dokonania czynności procesowej jest wystarczającą podstawą uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu, a ponadto wskazany przepis nie zawiera jakichkolwiek dodatkowych warunków nakazujących oceniać zasadność wniosku o przywrócenie terminu w zależności od przedziału czasowego, w jakim wystąpiła przeszkoda uniemożliwiająca stronie dopełnienie czynności i skutkująca niezależnym od strony uchybieniem terminowi zawitemu, które to uchybienie skutkowało przyjęciem mylnego założenia, iż wniosek skazanego o uzasadnienie w/w wyroku został złożony po terminie”*.

W konsekwencji tego zarzutu skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego zarządzenia poprzez przywrócenie skazanemu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie VIII Ka 850/24, a następnie doręczenie skazanemu wyroku wraz z uzasadnieniem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy skazanego jest wewnętrznie sprzeczne, bowiem z jednej strony godzi w zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o sporządzenie uzasadnienia z powodu przekroczenia terminu zawitego do jego złożenia, z drugiej zaś domaga się przywrócenia terminu do złożenia takiego wniosku. Owa sprzeczność jest następstwem pomieszania instytucji procesowych w postaci środka odwoławczego – zażalenia i wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej, co wynika nie tylko z treści pisma procesowego, ale również z powołanych na wstępie przepisów, tj. 126 k.p.k. odnoszącego się do instytucji przywrócenia terminu i art. 422 § 3 k.p.k. przewidującego zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o doręczenie uzasadnienia.

Zgodnie z art. 524 § 1 k.p.k. termin do wniesienia kasacji wynosi dla stron 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem należy zgłosić w sądzie, który wydał orzeczenie, w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia orzeczenia, a jeżeli ustawa przewiduje doręczenie uzasadnienia, od daty jego doręczenia. Stosownie do art. 422 § 2a k.p.k. dla oskarżonego pozbawionego wolności, który nie ma obrońcy i pomimo wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok – nie był obecny podczas ogłoszenia wyroku, termin do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia biegnie od daty doręczenia wyroku. W rozważanej sprawie przepis ten nie ma jednak zastosowania w tym sensie, że skazany miał obrońcę, zatem wniosek o doręczenie uzasadnienia wydanego wyroku należało złożyć w terminie siedmiu dni od daty ogłoszenia tego wyroku. Jest oczywiste, że skazany złożył taki wniosek z naruszeniem wskazanego terminu, słusznie zatem zaskarżonym zarządzeniem odmówiono jego przyjęcia. Zażalenie tych okoliczności i wynikających z nich następstw w ogóle nie kwestionuje, utrzymuje natomiast, że

do uchybienia terminowi nie doszło, gdyż spóźnienie złożenia wniosku wynikało z przyczyny od skazanego niezależnej, zatem ziściły się powody do przywrócenia terminu. Rzeczą jednak w tym, że aby mówić o przywróceniu terminu do dokonania określonej czynności procesowej, najpierw trzeba temu terminowi uchybić. Dopiero wtedy można złożyć przewidziany w art. 126 § 1 k.p.k. wniosek o przywrócenie terminu, wszczynający odrębne postępowanie w tym przedmiocie, w trakcie którego zbadać należy, czy niedotrzymanie terminu zaistniało z przyczyn od strony niezależnych, ale także i to, czy wniosek o przywrócenie terminu zawitego został złożony w terminie zawitym 7 dni od ustania przeszkody. W rozważanej sprawie wniosek o przywrócenie terminu nie był składany, nie zapadła żadna decyzja procesowa o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, nie ma zatem substratu do ewentualnego zaskarżenia takiej decyzji w oparciu o przepis art. 126 § 3 k.p.k., który wymieniany jest w zażaleniu.

W przedstawionym stanie rzeczy zaskarżone zarządzenie należało utrzymać w mocy wobec oczywistej bezzasadności zażalenia. Jednakże z uwagi na treść pisma obrońcy skazanego, nazywanego „zażaleniem”, należy rozważyć, w ramach czynności okołokasacyjnych, wykonywanych w Sądzie odwoławczym, czy pismo to, poza kwestionowaniem zarządzenia Przewodniczącego Wydziału, nie jest w istocie wnioskiem o przywrócenie skazanemu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku Sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem.

[J.J.]

[a.ł.]